

D ů v o d y:

Odvolání dlužno sice dle čl. I. poslední odstavec vl. nař. ze dne 9. prosince 1919, čís. 651 sb. z. a n., jenž zůstal v platnosti i za vl. nař. ze dne 6. září 1922, čís. 262 sb. z. a n., pokládati za přípustné, avšak jest neodůvodněno, protože předpis Šu 2 posléze citovaného nařízení jest příliš určitý a jasný, než aby nějakými vývody bylo možno smysl jeho, jenž může býti jen takový, jaký jeho doslov udává, zatemniti, jak se o to stěžovatel pokouší. Přehlíží důvod předpisu toho, že výhody z důvodů válečné služby musí jednou pominouti a že předpis právě klade určitou mez.

Čís. 4511.

Zaopatřovací požitky bývalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém (zákon ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n.).

»Trvalým« stává se služební poměr nikoliv tím, že předem zvlášť to bylo ujednáno, nýbrž sám sebou.

(Rozh. ze dne 30. prosince 1924, Rv II 818/24).

Žalobu hospodářského dozorce arcibiskupského panství na zaměstnavatele o placení zaopatřovacích požitků dle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n., procesní soud první stolice zamítl, odvolací soud žalobě vyhověl. Nejvyšší soud nevystoupil z dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatel spatřuje nesprávné právní posouzení v odvolacím rozsudku z toho důvodu, poněvadž odvolací soud považoval žalobcův služební poměr za trvalý. Dovolatel poukazuje k tomu, že žalobce nebyl do jeho služeb přijat na stálo, totiž dekretem a s nároky na pensi, nýbrž že byl přijat jako čeledím podrobený čelednímu řádu, který mohl po řádné výpovědi býti kdykoli propuštěn, a který sám mohl kdykoli libovolně po řádné výpovědi vystoupiti ze služeb, a že takový zaměstnanec, jakým byl žalobce, ani v lidové řeči a podle všeobecných pojmů není považován za stálého zaměstnance, jmenovitě podle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. Dovolatel míní, že odvolací soud neprávem odvozuje trvalost žalobcova služebního poměru ze stanov podpůrné pokladny dělnické, jmenovitě z Šu 2. IV. těchto stanov, podle nichž je podmínkou členství v podpůrné pokladně stálá zaměstnanost v arcibiskupských službách, že však stanovy výrazu »stálé« užívají v jiném smyslu nežli zákon ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n., požadující u zaměstnance úmysl, nevystoupiti, pokud mu to bude možno, libovolně z arcibiskupských služeb. Dovolatel míní, že výrazu »stálý« a »trvalý« ve smyslu citovaného zákona sluší rozuměti jenom tak, že služební poměr byl jako stálý již umluven, že tedy zaměstnavatel i zaměstnanec se domluvili, že zaměstnanec nevystoupí libovolně ze služby a že zaměstnavatel ho nesmí propustiti libovolně ze služby, jak tomu

je u úředníků a zřízenců vyšších kategorií. Tento právní názor dovo-
latele nelze sdílet. Dovolatelův výklad, že žalobcův poměr služební ne-
měl býti proto trvalým, nebo stálým, což je jedno a totéž, poněvadž
jako takový nebyl do předu smluven se zaměstnavatelem, nebo dokonce,
poněvadž žalobce nedostal při svém ustanovení za arcibiskupského ko-
čího jmenovacího dekretu, v němž by trvalost služebního poměru byla
nějak vyjádřena, nelze srovnati ani s doslovem zákona ani s doslovem
k němu vydaného nařízení, které bylo vydáno v rámci zákona a tomuto
neodporuje. Kdyby tomu bylo tak, pak by ovšem krmiči, voláci, kočí,
hlídači, hospodářští dozorcí a t. d., jak je vypočítává tabulka k zákonu
čís. 130/1921, kterým se zpravidla při nastoupení jejich služby nevydává
jmenovací dekret a u nichž při nastoupení ještě není jisto, zdali se
služební poměr utváří léty, poměry a v neposlední řadě také dozráva-
jícím názorem životním na výhody stálého zaměstnání a na výhody mě-
nění zaměstnavatelů jako trvalý, stálý, a dlouhodobý poměr služební,
byli, ne-li všichni, jistě jejich převážná většina vyloučení ze sociálního
dobrodínní zákona. Z toho vyplývá, že trvalým se takový poměr služební
stává nikoli ujednáním do předu, nýbrž sám sebou. Bylo-li tedy o ža-
lobci zjištěno, že jeho služební poměr u žalovaného trval 29 roků, 6 mě-
síců, jde o služební poměr trvalý, byť i strany, vstupující do něho, pů-
vodně ani nemyslely, že se tento služební poměr ve skutečnosti utváří
jako trvalý.

Čís. 4512.

**Zákon ze dne 12. srpna 1921, čís. 354 sb. z. a n., o převzetí statků
a majetku, připadlých podle mírových smluv československému státu.**

**Československý stát nabyl statků a majetku bývalého mocnářství
rakousko-uherského již dnem 28. října 1918 na základě zákona. Žalobu
vlastnickou ohledně statků těch, zadanou po 27. září 1921, jest řídití na
Československý stát, třebaš v době podání žaloby nebyl ještě zapsán
jako knihovní vlastník.**

(Rozh. ze dne 31. prosince 1924, R I 104/24.)

Žaloba hlavního města Prahy proti bývalému císaři rakousko-uherskému Karlu jako knihovnímu vlastníku deskových statků Brandýs n./L. a Tachlovice, resp. proti pozůstalosti jeho a proti svěření zvanému »Kaiser Franz Josef I. Kronfideikommiss des Erzhauses Habsburg-Lotriningen«, o uznání vlastnictví části pozemků bezprávně odňatých městům pražským králem českým Ferdinandem I. a připojných nyní k deskovým statkům Brandýs n./L. a Tachlovice, byla procesním soudem první stolice zamítnuta. Důvody: Dle svého obsahu jest žaloba, o niž tu jde tak zv. pravo u žalobou vlastnickou, která ve smyslu § 366 a násl. obč. zák. přísluší pravému vlastníku proti tomu, kdo věc, o kterou jde, má ve své moci, má možnost ji žalobci vydati, přes to však se zdráhá tak učiniti, a jest účelem žaloby této, by věc žalobci na základě provedeného sporu byla vydána (§ 369 obč. zák.). V tomto směru má soud za zjištěno, že v době podání žaloby,